

Обикам България

От кал да е, къща да е

Все искаш да отидеш до едно много желано място и все не можеш. И изведнъж, както зареждаш кола на бензиностанцията на магистрала „Хемус“, дигаш очи и виждаш табелата за... „твое“ място. Така стана. Така е трябвало да стане.

На 70 км от София, с. Осиковица, в махала Владовци, се намира една до нереалност магична художествена галерия - „Оригиналите“. Там ме изчака - цели осем години! - един загадъчен пастир, повел на водна паша овчиците си и моето нетърпеливо въображение. Ето го водното огледало и пастирът е тук. Отсъствал е, реставриран е и е сложен отново в езерото точно преди да дойда. Преметнал гегата през раменете, върви към мен, откогато аз вървя към него. Не искам да го наричам инсталация, но името ще ѝ кажа - „Водна паша“.

Нетърпелива съм за „Градежът“ - къща-пластика, къща-скулптура. Обитаема скулптура. Построена е от плет и кал - материала на Създателя. В нея може да се живее, в нея ти се иска да живееш. Какви сънища можеш да сънуваш тук, какъв изобозщ ще се събудиш тук! Омагьосващо е дори, когато от дървения умивалник потече вода. А от терасата на къщата вече те мамат галерията насред поляната.

Винаги съм казвала, че галериите са особено място. На всеки човек те умеят да пуснат по нещо в душата, но такава, каквато направи скулпторът Павел Койчев - на открито, на близо 30 декара площ, с над 50 свои творби, може да се види веднъж-дваж в живота. Пластиките на скулптора са много ценени и много частни европейски галерии притежават неговите творби. У нас могат да се видят в Националната художествена галерия и Софийската градска художествена галерия. Но как удивително те успяват да осмислят пространството сред гората и хълмовете на предбалканското село. Да са тук заслугата е на притежателя на имота Мирослав Михайлов, който като истински ценител и меценат го предоставя за галерията.

Защо скулптурите са навън, е ясно - на монументалните творения им трябва свобода. Колко обаче изненадващо е да намериш цяла галерия във външната среда. Вътрешната ми среда приема с благодарност белите скулптури от „Оригиналите“, които са „порасналите“ пластики на Павел Койчев, защото той работи от 1967 г. и има над 600 творби. Приема и цветните двуизмерни, изрязани от PVC, фигури на Ева и Адам, които „тичат“ между дърветата, и инсталацията няма как другояче да се казва освен „Искушението“.

Никога не съм се срещала с Павел Койчев, когото смятам за гениален творец, от ранга на Хенри Мур и Кристо, и не знам дали се нуждае от моето „гениално“ отношение към него. Но го има. Точно час преди срещата ми с пастира и къщата минахме по моста в тетевенския квартал Полатен. Мостът е строен от прадядото на Павел Койчев, когато е кмет на града. Невидими са пътищата на съдбата, когато решава да ти направи скъп подарък. Тогава е трябвало да стане. И стана.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

